

Stane se vysazování moravského národního stromu - jaderničky moravské - novou moravskou tradicí?

Sychravo a nevlídno se učinilo 13. 11. v Bohdalicích na Ranči Manner, ale ani chladno a mrholení neodradilo zástupce celé řady moravských organizací od účasti na založení nové tradice - vysazení moravského národního stromu, jaderničky moravské.

Zvolené výročí odkazuje na první státoprávní krok, v jehož důsledku byla v roce 1918 okupována Morava nově založeným československým

státem. Zatímco totiž všechny předchozí deklarace a prohlášení o založení nového státu, byť jsou k nim vztaženy i státní svátky, byly pouhé revoluční výkřiky, přijetí prozatímní ústavy, jež definovala Československo jako republiku, bylo konkrétním popřením moravské státnosti.

Budeme si toto výročí připomínat každoročně. A jak poroste počet jaderniček označených moravským symbolem, jak porostou jejich koru-

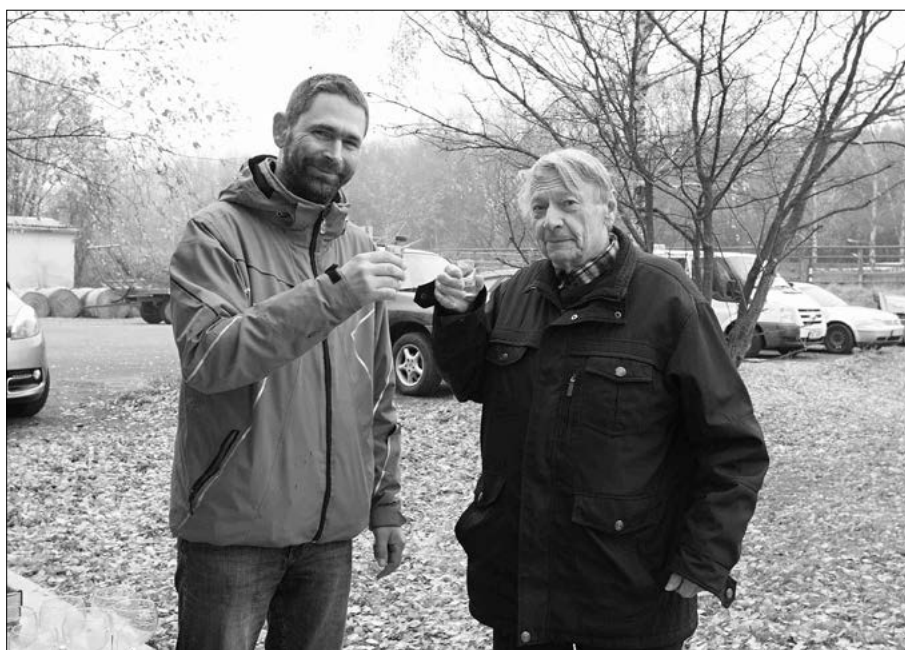
ny, tak poroste i naše společná věc.

Vysazení se zúčastnili představitelé Moravského kulatého stolu, strany Moravané, Moravského zemského hnutí, iniciativy Morava 1918, Koruny české, Moravského národního kongresu, Společnosti monarchistů Brno, Královského řádu moravských rytířů a dalších. Jiné organizace akce podpořily korespondenčně nebo, a to ještě lépe, vysazením stromků jaderniček v různých koutech Moravy.

Zapojení členové z organizací sdružených u MKS plánují, že propagace sázení moravského národního stromu bude dlouhodobá a propracovaná, tak aby se během několika let dostala na úroveň vyvěšování moravské vlajky, kterou zajišťuje Moravská národní obec. Všude na Moravě totiž vidíme násilné vnucování českých symbolů, prakticky v každé obci visí několik českých znaků a o českosti všech možných i nemožných předmětů a jevů kolem nás jsme denně ujišťováni z médií. Lze tomu čelit jedině tak, že vztyčíme symboly moravské. Jaderničku do každé dědiny! Když bude vaše obec slavít výročí, na paměť rodáka vysazovat strom - ať je to jadernička.

Pro označení moravských národních stromů vznikne graficky jednotná tabulka, podobná té, kterou značí čechistické instituce památné stromy nejen v Čechách, ale i po Moravě a Slezsku. Bude odkazovat i na speciální webovou stránku, která podrobně vysvětlí obsahovou problematiku symboliky národních stromů.

Jiří Novotný
listopad 2021

Můžeme – a máme vůbec – prosazovat obnovu Moravy (a Slezska) prostřednictvím parlamentních voleb?

Kdysi jsem se na jednom významném moravském fóru zeptal, jestli má logiku chtít reformovat instituce státu, které považujeme za nefunkční, prostřednictvím institucí toho samého státu. Pokud totiž jeho instituce jsou nefunkční (a na tom se shodnou Moravané všech směrů), pak je nelze měnit prostřednictvím těch samých institucí, protože ty to neumožní. Pokud to umožní, znamená to, že jsou funkční a tedy není nutné je měnit. Na tu otázku mi nebylo zodpovězeno a pravděpodobně to není náhoda.

Již po celá desetiletí se totiž různými způsoby prezentují názory na to, jakou podobu má mít hlavní cíl moravského hnutí – tedy zda máme usilovat o zemské uspořádání, federaci, konfederaci či přímo samostatnost Moravy (a případně Slezska) – a na to, jakou strategii má moravské hnutí zvolit, aby tohoto cíle dosáhlo.

Čím více se spekuluje o jednotlivých aspektech těchto dvou otázek, tím méně se uvažuje o prostředí, v jakém se moravské hnutí pohybuje, a o tom, a jací jsou naši protivníci. Přitom je charakter našeho prostředí a protivníka pro strategii moravského hnutí rozhodující. Musíme je poznat, abychom věděli, co umožňují, a zda vůbec umožňují restituici Moravy. Jak píše ústavní právník Václav Pavlíček „povahu odporu vždy určuje agresor“.

Protihráči

Nejprve se podívejme na protihráče moravských politických subjektů. Stručně řečeno za ně můžeme považovat ty politické strany, které v českém parlamentu prosadily neostalinské kraj-

ské zřízení – tedy ODS, ODA, KDU-ČSL, ČSSD a KSČM – a potom ty, které z pozice vládní koalice nedovolily jeho revizi – tedy TOP 09, VV, Strana zelených, STAN a nyní ANO. Pokusme se je porovnat s moravskými subjekty. Ze všeho nejvíce samozřejmě vyniknou jejich finanční možnosti. Tyto strany disponují předvolebními rozpočty v řádech desítek milionů korun (jejich neoficiální možnosti jsou samozřejmě ještě vyšší) – vše pochopitelně z daní obyčejných občanů. Moravské politické strany mají nanejvýš stovky tisíc korun, z peněz svých členů a příznivců. To už není asymetrie, ale nesouměřitelnost. Obdobně je to i u mediálního vlivu. Politické parlamentních stran jsou v masových médiích každodenně, politické moravských stran několikrát za rok, a to ještě pouze v málo sledovaném „Politickém spektru“. A nelze to omluvit tím, že je to na základě jejich volebních výsledků. Když vznikala TOP 09, už o jejím ustavujícím sjezdu bylo rozsáhle referováno v hlavních zprávách veřejnoprávních i soukromých televizních stanic, aniž by tato strana měla za sebou jediné volby. Už tehdy také disponovala miliony oligarchy Bakaly.

Tím nejdůležitějším rozdílem je však samotná podstata českých a moravských politických stran. Ta je dána jejich vznikem. Výše zmíněné české politické strany vznikly seshora – rozhodnutími vládnoucích politiků (ODS, ODA), nebo jsou pokračováním předtím vládnoucích stran (KDU-ČSL, KSČM, ČSSD) či marketingovým projektem oligarchů (TOP 09, VV, ANO). I Strana zelených se do Poslanecké sněmovny dostala až a jedině po tom, co ji ovládl Martin Bursík,

člen jedné z nejelitnějších pražských rodin, navíc navázaný na oligarchu Soukupa. Obdobně se STAN dostal do Poslanecké sněmovny až poté, co se spojil s TOP 09. Jinými slovy, tyto strany nevznikly rozhodnutím obyčejných občanů, nýbrž z vůle mocných. Nejedná se o organizace vytvořené občanskou společností, které by hájily její zájmy vůči těm nahoře – státu a velkým ekonomickým hráčům, nýbrž jde o nástroje těch nahoře, které mají zachovat jejich moc a zneškodnit občanskou společnost. V anglosaském světě se takovým politickým silám říká „establishment“, v postsovětském prostoru „strana moci“. Moravské politické subjekty naopak vznikly zdola, z iniciativy obyčejných občanů. Kontrast už ani nemůže být větší.

Evropské a východoevropské prostředí

Nyní se věnujme prostředí. To bych si dovolil rozdělit do tří okruhů.

Tím prvním, nejširším, je evropská civilizace. Její politické uspořádání prošlo pod hávem zdánlivé stability hlubokými systémovými proměnami. Reálná politická moc se přesunula z parlamentu jinam, do sfér, kde je vliv občana mnohem nižší než u legislativních těles. Zákonodárství je v současnosti vytvářeno nikoli poslanci – tedy volenými zástupci občan – nýbrž výkonnou mocí, byrokratií a lobbisty v neprůhledném mocenském konglomerátu, který je navíc zabezpečen mocí soudní. Parlamentní politické strany pak nejsou občanskými organizacemi, které občana chrání před lobbisty a státní byrokracií, ale naopak jsou převodovými pákami lobbistů a státní byrokracie. Zároveň se zužuje výběr témat, která jsou velkými médii připouštěna do politické diskuse – o těch pro občany často nejpálčivějších tématech se nemluví, jsou tabu, nepohodlné otázky nejsou kladeny a dokonce už i komunikace skrze sociální sítě je cenzurována. Proto se hovoří o takzvané postdemokracii a postpolitice. Něco takového se v Evropě nestalo poprvé, můžeme připomenout podobný vývoj v renesanční florentské republice, kde formálně zůstaly zachovány demokratické instituce, ale fakticky vládli oligarchové na čele s rodem Medicejských.

Druhým, užším okruhem je zóna zemí bývalého východního bloku. I ty jsou konfrontovány s výše uvedeným problémem, ale situace je ještě zostřena slabším postavením občanské společnosti a barbarštější politickou kulturou. Kvůli gigantické privatizaci zde oligarchové a parlamentní politikové jsou ještě propojenější než na Západě a role občana je tu tedy ještě menší než u postdemokratického Západu. Jinými slovy v tomto vývoji východoevropské země rychle „dohnaly a předešly“ Západ. Pro moravské hnutí je pak klíčová skutečnost, že ani v jediné zemi někdejšího východního bloku nedošlo po roce 1989 k federalizaci. Důvodů je samozřejmě víc, ale rozhodující pravděpodobně bude minimální vliv občanské společnosti a naopak zájem oligarchů a vládnoucích politiků na tom, aby jim regionální struktury nekomplikovaly privatizaci.

České prostředí – neutralita?

Tím se dostáváme k nejužšímu, českému okruhu prostředí, v němž se moravské hnutí po-

Blbost v rozpuku

Bláboly o Slavonicích v jižních Čechách jsou na denním pořádku. Někdy z toho až rozum zůstává stát. Třeba, když vám tady na Slavonicu někdo nabízí k pronájmu zaručeně pravou jihočeskou chalupu. Já tomu říkám „blbost v rozpuku“. Ve Slavonicích jsem nakreslil a namaloval desítky obrázků, ale

vždy na Moravě.

Slavonice, to vzácně dochované renesanční město, bylo a je veledůstojnou bránou moravské země!

Jiří Albrecht

17. října 2021

Pramen: Facebook

hybuje. Některé interpretace skutečnosti, že po roce 1989 nedošlo k obnovení moravské samosprávy, tvrdí, že k zablokování restituice Moravy došlo shodou okolností – vlivem dělení federace, války v Jugoslávii nebo dokonce neschopnosti politiků z moravských stran. Něco takového naznačuje například Petr Pithart. Takováto hypotéza vychází z předpokladu, že prostředí, v němž se moravské hnutí pohybuje – tedy český (a československý) politický systém – je samo o sobě vůči moravským snahám neutrální a že emancipace Moravy byla po roce 1989 překažena pouze momentální konstelací sil uvnitř tohoto prostředí.

To ovšem vzbuzuje otázku, jak je možné, že Morava dopadla stejně pokaždé, kdy se v uplynulém století jednalo o jejím státoprávní postavení, tedy po roce 1918, 1948, 1968 a 1989? Nebo je to tak, jak kdysi řekl blogger Rostislav Svoboda, že po roce 1918 byly okolnosti vždy proti Moravě? A proč se tedy český politický systém pokouší zajistit onen „náhodný“ státoprávní výsledek masivním tlakem na likvidaci moravské identity, aby nikoho ani nenapadlo, že ono „náhodné“ státoprávní uspořádání má alternativy, ba dokonce současný český unitarismus promítá do minulosti účelovou manipulací s historií?

Není to až příliš mnoho náhod? Odpovědí může být ideologie českého nacionalismu. Jeho hlavním cílem v 19. století totiž nebyla samostatnost na Rakousku (to tehdy skoro nikoho nenapadlo), ani záchrana českého jazyka (ten se v habsburském soustátí rozvíjel velmi úspěšně), nýbrž podrobení Moravy pražským politickým centrem. Tak se Praha chtěla vyrovnat Vídni a Budapešti. Tím se vysvětluje, proč jedním z prvních kroků po roce 1918 byla likvidace moravské samosprávy. Jinými slovy, novodobý český (a československý) stát byl a je od prvního okamžiku vyhraněně protimoravský. Smyslem existence Česka je neexistence Moravy. A jelikož slovy Tomáše Masaryka, otce zakladatele, se „státy udržují těmi idejemi, na kterých vznikly“, nemůžeme očekávat změnu.

To ale znamená také další významnou, systémovou skutečnost – hlavní protivník moravského hnutí je současně také tvůrcem a udržovatelem prostředí, v němž se moravské hnutí pohybuje. Jinými slovy ve hře, do které se moravské hnutí pustilo, je náš protihráč zároveň také tvůrcem pravidel i rozhodčím. Můžeme za této situace očekávat, že toto prostředí umožní uskutečnění moravských požadavků?

Navíc nezapomínejme, že ústředním principem moderní české státnosti je maximalismus – snaha o naprostou kontrolu a dosažení všech cílů v plné podobě, aniž by se s někým dělili. Snad to vychází z plebejského základu českého národního obrození, kdy absence šlechtického prvku vedla také k absenci jedné ze základních šlechtických ctností – totiž velkorysosti. Češi tak dosáhli maximálních cílů v roce 1918, kdy vojensky anektovali i etnicky většinové maďarské, polské a ruské oblasti, nahlédli na ty slovenské. Stejně tak bylo v maximální podobě realizováno v roce 1945 vyhnání německy hovořícího obyvatelstva – na rozdíl od Maďarska a Polska, kde přitom válka byla mnohem krutější. Obdobně bylo – na rozdíl od Maďarska, Polska, Rumunska i NDR – po druhé světové válce a v 50. letech komunisty v maximální podobě prováděno zestátnování v průmyslu, službách i zemědělství. V 80. letech čeští komunisté jako jedni z posledních ve východní Evropě odmítali revizi

a jejich režim se také rozložil jako jeden z úplně posledních. Z toho vyplývá, že česká vládnoucí garnitura neustoupí moravským požadavkům ani o centimetr. Není tedy možné dosáhnout restaurace Moravy postupně, tzv. drobečkovou politikou. Oni totiž chtějí všechno.

České prostředí - ústava a instituce

Tím to ale nekončí. Smyslem existence moderního českého státu je totiž kromě popření existence Moravy také eliminace vlivu obyčejného občana. V roce 1918 vznikl pučem, lidmi, kteří k tomu neměli demokratický mandát, bez referenda. Stejně nedemokraticky vzniká v roce 1969 Česká socialistická republika – přímý předchůdce současného českého státu. A stejným pučem byl i vznik samostatné České republiky v roce 1993. Ten byl prosazen vládní koalicí ODS, KDU-ČSL a ODA. V parlamentních volbách, které se konaly pouhého půl roku před vyhlášením samostatnosti, ani ODS, ani KDU-ČSL, ani ODA samostatnost ČR ve svých předvolebních programech neměli (<http://www.kdu.cz/getattachment/8bf85d80-1c85-4925-9119-2e33c34d184b/program.aspx> https://www.ods.cz/docs/programy/program_1992.pdf).

Jinými slovy čeští politikové v roce 1992 obelhali voliče a samostatná Česká republika nemá demokratickou legitimitu. To je jen potvrzení skutečnosti, že se k této otázce nekonalo referendum.

Obdobně nedemokraticky nám česká věřchuška vnutila ten úplně nejdůležitější zákon vůbec – totiž ústavu. Už v roce 1920 byla československá ústava přijata v únoru, tedy před dubnovými parlamentními volbami, aby se k ní nemohli vyslovit občané. Schvalovalo ji Revoluční národní shromáždění, jehož členové neměli k přijetí ústavy demokratický mandát od voličů. Ve stejném duchu byla přijata ústava ČR v roce 1992. V Evropě se ústava přijímá třemi způsoby, které se mohou kombinovat. Buďto se vypíší nové parlamentní volby, v nichž se téma ústavy či ústavní změny výslovně předloží občanům. Nebo se zvolí takzvané ústavodárné shromáždění, jehož jedinou pracovní náplní je přijetí ústavy. Nebo se tato otázka předloží k referendu. Česká vládnoucí kasta nepoužila ani jednu z nich a v parlamentních volbách v červnu 1992 strany, které jen o půl roku později českou ústavu schválily, tedy ODS, ODA, ČSSD, KDU-ČSL a KSČM, o tom občanům nic neřekly. Občan byl tedy obelhán u vůbec nejdůležitějšího právního dokumentu státu. *Více k tomu* <https://a2larm.cz/2018/08/je-ustava-ceske-republiky-legitimni/>

Stejně tomu bylo i při schvalování krajského zřízení. K tomu bylo přistoupeno v roce 1997, tehdy šlo o ODS, KDU-ČSL, ODA a ČSSD. Jen rok předtím, v červnu 1996, se konaly volby do Poslanecké sněmovny PČR, kde pouze ODA prozradila voličům, že chce prosadit krajské uspořádání. Ostatní 3 strany, které o rok později krajské zřízení schválily, voličům v roce 1996 lhaly. ODA později zcela zmizela z politické scény. Při troše cynismu můžeme tvrdit, že s ní zmizela i (už tak zanedbatelná) společenská popptávka po krajském uspořádání (<http://casopisargument.cz/?p=31802>).

Ale ani toto není všechno. Do ústavy totiž byla na poslední chvíli, čtyři dny před jejím schválením, propašována „klausule věčnosti“. Co to znamená? Jde o článek 9 (2) „Změna podstatných náležitostí demokratického právního státu je nepřipustná.“ Na jeho základě může Ústavní

soud zrušit jakékoli rozhodnutí kteréhokoli orgánu veřejné moci, i kdyby toto rozhodnutí požadovala drtivá většina občanů a voličů. Svou obecností nemá v Evropě obdoby a dává tak ÚS moc, jakou nemá žádný jiný orgán v Evropě. Český establishment se jím pojistil proti případnému volebnímu vítězství sil, které s nadvládou věrchušky nesouhlasí (a moravské hnutí k takovým silám patří). Předseda ÚS Rychetský se tím ani netají (<http://casopisargument.cz/?p=27008>).

To všechno je ještě zvyrazněno odhodláním české „strany moci“ neumožnit zavedení prvků přímé demokracie, především celostátního tzv. obecného referenda. To je pro pražský mocenský kartel něco nepřijatelného a referendum je pro vládnoucí kastu stejné tabu jako obnovení státoprávního postavení Moravy a Slezska. A pokud někdo (např. Jiří Dienstbier ml.) přece jen umožnění celostátního referenda připustí, pak nemá mít závaznou, ale pouze doporučující povahu, nemůže rozhodovat o těch nejdůležitějších věcech a musí mu předcházet petice s více než 500 tisíci podpisy – přitom v historii Československa známe pouze 2 petice s takovým počtem signatářů. Přesně takové parametry má mimochodem krajské referendum, které – a to ne náhodou – se dosud neuskutečnilo ani jednou.

Nereformovatelnost systému dokládá také skutečnost, všichni ústavní činitelé skládají slib, podle něhož mají „zachovávat ústavu“. Jak ale mohou zachovávat něco, co obsahuje tak významné články s tak nejasným obsahem, jako je článek 9(2)? Není to trik, jak po nich vynucovat rezignaci na ústavní změnu?

Kompletní institucionální struktura ČR je tak postavena na lži – a volby jsou její součástí. Občan je nucen pohybovat se v rámci, k němuž se vůbec nemohl vyjádřit. Není divu, že zde dominují politické síly postavené seshora nad občanskými uskupeními. To není náhoda. Tento rámec není neutrální, vytvořily ho pouze vyvolení a pouze pro sebe. Občan v něm může jen prohrát (což se také kontinuálně děje a průzkum veřejného mínění, podle nichž si 86 % obyvatel myslí, že nemůže ovlivnit politické rozhodování na celostátní úrovni, to potvrzuji).

České prostředí – represe

Nesmíme zapomenout ani na represivní složky českého státu a na jejich „outsourcované“ klony.

Podle definice extremismu, kterou používá ministerstvo vnitra, je extremistou ten, „kdo útočí proti základním demokratickým ústavním principům, jak jsou definovány v českém ústavním pořádku. Mezi tyto principy patří: nezměnitelnost podstatných náležitostí demokratického právního státu (čl. 9 odst. 2 Ústavy)“.

Jak může ministerstvo vnitra vědět, co tyto principy znamenají, když to v ústavě není definováno a když Ústavní soud takovouto definicí učinit odmítá? Nebo se ministerstvu právě taková absence definice hodí, protože pak může za extremistu označit kohokoli? Přitom „boj proti extremismu“ je prioritou tohoto ministerstva a slovy Ivana Langera „Extremismus nemůže být tolerovanou součástí demokratické společnosti“.

<https://www.mvcr.cz/clanek/priorita-ministerstva-vnitra-boj-proti-extremismu.aspx>

Opomenout nelze ani tajné služby, jejichž zneužitelnost vůči občanům je ilustrována skutečností, že jednají na základě pokynů premiérových milenků. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/tajne-sluzby-nagyova.A130615_110913_domaci_js

Aby toho nebylo málo, rozmohla se nám tu cenzura. Vaše maily mohou být čteny, a pokud jsou „politicky nepohodlné“, dokonce i mazány. <https://www.piratskelisty.cz/clanek-1837-antispa-m-nebo-cenzura>

Autoři jsou blokováni, jejich účty jsou mazány, manipuluje se s vyhledáváním. <https://www.sosp.cz/cenzura-formy-omluvy/>

Nejde o výhradně virtuální záležitost, pod tímto tlakem už dochází i k vyhazovům. https://olomoucky.denik.cz/zpravy_region/ctirad-musil-hranice-moravsky-troll-2021.html

Tlak na cenzuru má přitom podporu české politické věrchušky. https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/dopis-do-usa-poslanci-tlak-na-socialnisi-te-dezintormace.A191129_102611_domaci_kop

Jestliže v tradiční evropské civilizaci se spory o to, co je pravda, vedly na vědecké či soudní rovině na základě důkladných diskusí celé roky i déle, nyní může o tom, co je pravda, rozhodnout devatenáctiletý „factchecker“ během několika minut. George Orwell by zíral.

Lex iniusta non est lex

Vraťme se ale k úvodní otázce, totiž zda lze změnit instituce českého státu prostřednictvím těchto institucí.

Ten, kdo by se o to pokusil, musí přistoupit na naprostou nerovnost, ba přímo nesouměřitelnost mezi svým postavením a postavením tvůrců systému, tedy establishmentem.

Takovýto reformátor se totiž musí podrobit omezením, kterým samotní tvůrci systému podrobili nebyli.

Po reformátorovi je establishmentem požadováno, aby nejdříve získal podporu občanů pro svůj záměr ve volbách do Poslanecké sněmovny. Establishment sám se však o tuto podporu neucházel, protože v těchto volbách občanům lhal.

Takový reformátor pro svůj cíl musí také získat podporu v senátních volbách, a to ve trojích senátních volbách, vždy po dvou letech za sebou. Tvůrci systému sami takovou podporu shánět nemuseli.

Po těch, kdo chtějí měnit institucionální strukturu ČR, její tvůrci také požadují, aby vyhověli tzv. klauzuli věčnosti, té nejsilnější v celé Evropě, kterou si Ústavní soud může vykládat zcela libovolně. Oni sami žádné klauzuli věčnosti podrobili nebyli.

Ústavní systém ČR je tedy definicí nespravedlnosti a popírá rovnost, základní princip moderní evropské demokracie. Slovy slovenského ústavního právníka Radoslava Procházky „popírá rovnost v právech mezi lidmi v různém čase, když jedné ústavní generaci dává právo vytvořit něco, co další změnit nemohou, jen se tím musí řídit“. Jeho kolega Jakub Neumann se nerozpakuje mluvit o „tyranii předků“. V našem případě jde o tyranii několika vyvolených předků.

Tento stav je přímo výsměchem jak Aristotelově „rovnosti pravidel“, tak liberálnímu pojetí „rovnosti příležitosti“ či „rovnosti startovacích příležitostí“, tak socialistické „rovnosti výsledků“. Ne náhodou u nás vzniklo přísloví „Všichni jsme si rovni, ale někteří jsou si rovnější“. Ale konzervativci neradujte se. Svým revolučním a utopickým popřením kontinuity, tradice a elementární spravedlnosti Česko odporuje také konzervativnímu myšlení. Je to anomálie jak v historickém (Morava je státní jednotkou přinejmenším od konce 12. století), tak geografickém (Německo a Rakousko se drží tradičního

zemského uspořádání, Maďarsko tradičních žup, i polská vojvodství mají jistou kontinuitu se stavem před rozdělením země) kontextu. Moderní česká státnost nemá oporu v žádném z proudů evropského politického myšlení a snad i proto se na postoj vůči Moravě členové českého vládnoucího kartelu shodnou, bez ohledu na barvu stranického trička.

K této ústavadárně nerovnosti si přičtíme finanční, mediální a represivní moc establishmentu. Ve volbách tak občanské organizace stojí vůči těm nahore v mimořádně nevýhodném, nesouměřitelném postavení, které je ještě posíleno postdemokratickým charakterem evropské politiky a specificky východoevropskými problémy.

Věřit, že to lze změnit prostřednictvím parlamentních voleb, je stejně jako věřit v Československu v roce 1983, že k demokratizaci a odstranění diktatury lze dospět kandidaturou do Národního shromáždění v rámci kandidátní listiny Národní fronty. Nebo to lze porovnat k pokusu ošetřit si poraněnou ruku tou samou poraněnou rukou. Nebo k pokusu upozornit na manipulaci médií prostřednictvím manipulujících médií.

Kdybychom žili ve spravedlivém státě, ten nám vrátí moravskou a slezskou státnost i bez voleb. Pokud žijeme v nespravedlivém státě, ten nám ji – se všemi svým mocenskými pákami – tak jako tak nevrátí, i kdybychom volby vyhráli.

Tato úvaha si klade za cíl navrhnout diagnózu, nikoli léčbu. To, jak dál postupovat, je na jinou diskusi. Připomenu jen, že odmítnutí tyranického systému není nic „extrémistického“, naopak je to v souladu s evropskou civilizací. Nespravedlivá pravidla a instituce, které nám byly nedemokraticky vnuceny, nemusíme uznat. Svátý Tomáš Akvinský, učitel církve, prohlásil už ve 13. století, že „lex iniusta non est lex“, tedy, že „nespravedlivý zákon není zákonem“. Ve stejné době vzniká Saské zrcadlo, nejvýznamnější zákoník střední Evropy, na který se například Spolkový soudní dvůr v Německu odvolával ještě v roce 1989. Podle tohoto kodexu má poddaný nikoli právo postavit se tyranii, nýbrž dokonce povinnost.

Můžeme se inspirovat také u hnutí Svoboda Terstu, které neuznává anexi Terstu Itálii, a proto odmítá kandidovat do orgánů italské veřejné moci. Pokud to obrátíme, neznamená kandidatura ve volbách do orgánů českého státu to, že uznáváme jeho anexi Moravy a Slezska?

Úskočnost české politické logiky

Pro Moravu (a Slezsko) je podstatné také to, že prosazování našich požadavků skrze volby, našim protivníkům umožňuje dva zásadní argumentační triky. Tím prvním je přenesení viny z pachatele na oběť. Mohou tvrdit (a také to dělají), že Morava svou samosprávu nemá proto, že Moravané sami ji nechťejí. O tom, že ji česká věrchuška sama zrušila a znemožnila její obnovu, cudně mlčí. Tím druhým je přenesení toho, čemu se v justici říká důkazní břemeno, z ničitelů Moravy na její obránce. To my musíme neustále argumentovat a pracně vyhledávat a ověřovat fakta a souvislosti, proč je nutné Moravu obnovit, zatímco její nepřátelé nemusejí vůbec nic. Nebo jste někde slyšeli argumentovat českého politika ve prospěch krajského uspořádání – kromě schwarzenbergovského „nedá se s tím nic dělat“? Slyšeli jste, že by někdo z nich musel detailně argumentovat ve prospěch rozvrácení

moravské a slezské samosprávy? My jsme pak odpovědní za výsledek dokazování – a za stav Moravy. Tím se naše mimořádně nevýhodné postavení ve volbách – a nejen v nich – ještě ztěžuje.

Úskočnost české politické logiky lze doložit i dalšími příklady.

Příznačný je časový aspekt, totiž otázka, kdy je podle „strany moci“ vhodná doba pro obnovu moravské státnosti. Odpověď nám mohou přinést dva předsedové ODS. Ten první tvrdil, že na „Moravu teď není čas, nejdříve se musí provést ekonomická reforma,“ zatímco ten nynější konstatuje, že „teď už je na změnu pozdě“.

Jestliže na počátku 90. let 20. století mocenský kartel tvrdil Moravanům, že nemohou chtít obnovu své země, protože nejsou národem, po sčítání lidu v roce 1991 nám bylo vyčítáno právě to, že jsme se pokusili jako národ deklarovat.

Jestliže název „Česká republika“ byl zvolen, „protože tu žijí Češi“, nyní jsou její obyvatelé považováni za Čechy, „protože žijí v České republice“.

Z železného kruhu české politické logiky není úniku.

Shrnutí

Pokusme se shrnout, proč nemůžeme – a ani bychom neměli – prosazovat obnovu Moravy volbami:

1. Protože obecně v postdemokracii nemohou občané prosadit své zájmy.

2. Protože ve východní Evropě není po roce 1989 jediný příklad, kde by se podařilo dotyčný stát prostřednictvím voleb (ani žádným jiným způsobem) federalizovat.

3. Protože tím akceptujeme naprosto mimořádnou nerovnost, ba přímo nesouměřitelnost tvůrců systému a těch ostatních. Establishment se o podporu centralizace, unitarismu a likvidace Moravy ve volbách neucházel. My se o podporu svých cílů ve volbách snažit máme?

4. Protože to dodává legitimitu nelegitimnímu státu a jeho politickému systému.

5. Protože to udržuje iluzi reformovatelnosti systému skrze volby, což je vzhledem ke klauzuli věčnosti fikce.

6. Protože to umožní přenos důkazního břemene z nepřátel Moravy na nás.

7. Protože to umožní přenesení viny za zničení moravské státnosti z pachatele na oběť.

Jinými slovy, je možné, že kandidatura moravských subjektů v parlamentních volbách postavení Moravy ještě zhoršuje – nikoli naší vinou, ale rafinovaným nastavením české „demokracie“. Pokud v ní existuje krajské referendum, pak nikoli proto, aby tu byla nějaká přímá demokracie, ale naopak proto, aby tu žádná nebyla. Pokud tu existují územně-správní celky, pak nikoli proto, aby tu byla decentralizace, ale naopak proto, aby tu žádná nebyla. Pokud tu jsou volby, pak nikoli proto, aby občan mohl prosadit své zájmy, ale naopak proto, aby je prosadit nemohl.

Jistě, dobrý občan by měl k volbám chodit a také sám kandidovat. Ale už Dante Alighieri řekl, že „v nespravedlivém státě musí být dobrý člověk nevyhnutelně špatným občanem“.

Marek Pavka

1. listopadu 1021

Autor je politolog Masarykovy univerzity v Brně

Zápis z 32. sněmu Moravského kulatého stolu

Datum a místo konání: 2. října 2021, Brno, Moravské zemské muzeum, Zelný trh č. 8

Účastníci: viz prezenční listina

Návrh Programu 32. sněmu:

- Zápis delegátů a hostů

1) Zahájení, úvod, organizační pokyny k jednání, doplnění a schválení programu.

2) Zpráva předsedy sněmu MKS.

3) Zpráva Rady MKS.

4) Volby předsedy, místopředsedy a členů Rady MKS.

5) Příspěvky delegátů jednotlivých organizací - rozprava.

6) Určení termínu a místa jednání 33. sněmu MKS.

- Ukončení jednání

Na 32. sněmu Moravského kulatého stolu přítomni delegáti z devíti členských organizací a delegát hostující organizace „Moravané Šumperska“, z.s.

Ad 1) Projednání, doplnění a schválení návrhu programu jednání:

Delegát Království Králického Sněžníku navrhuje doplnění programu o 2 body:

- Anketa o hlavní město Moravy.

- Pochod k prameni Moravy.

Delegáti sněmu po rozpravě rozhodli o zařazení navrhovaného do bodu programu „Příspěvky delegátů“. Program byl hlasováním schválen.

Ad 2) Zpráva předsedy Sněmu MKS:

Vzhledem k opatřením vlády ČR v souvislosti s šířením nemoci Covid 19 bylo nutno dvakrát připravený 31. Sněm MKS odložit. Uskutečnil se v červnu 2021, nebylo však možno provést volbu nového předsednictva Sněmu a doplnění Rady MKS. Na návrh Rady MKS byly proto volby odloženy na dnešní 32. Sněm.

Dle informací z jednotlivých členských organizací členové ubývají, noví až na výjimky nepřicházejí, stávající jsou často bez zájmu o aktivnější činnost. Z některých organizací nepřichází žádné zprávy o činnosti. Před dnešním Sněmem byly kontaktovány s dotazem na současný stav:

- Morava nejsou Čechy (host MKS). Spolek je v přestavbě, v činnosti bude pokračovat.

- Moravané z Bošovic. Po úmrtí svého předsedy nereaguje spolek na komunikaci ze strany MKS.

- Mladí Moravané. Aktivita byla utlumeny, členové spolku budou volit nové vedení. V činnosti budou pokračovat a přihlašují se noví zájemci o členství.

Koordinace akcí pořádaných členskými organizacemi příliš nefunguje. I to je důsledek vládních opatření. Při uvolnění restrikcí se snaží spolky uskutečnit svoje akce co nejrychleji bez ohledu na termíny akcí jiných spolků. V jeden den se pak konají tři i čtyři promoravské akce současně.

Na minulém Sněmu také zaznělo, že některé organizace místo, aby se zapojily do vyhlášených společných akcí, upřednostňují pouze vlastní činnost (byla to reakce na bojkotování součinnosti organizací při Sčítání lidu). Kritici činnosti MKS zapomínají, že Moravský kulatý stůl bude takový, jaké budou členské organizace.

Mnohé organizace Moravského kulatého stolu se podílí na činnosti Iniciativy Morava 1918. Členové této iniciativy se snažili přesvědčit politickou stranu Moravané a Moravské zemské hnutí ke společné moravské kandidátce spolu s M 1918 pro listopadové volby. Moravané s vytvořením společné kandidátky souhlasili, Moravské zemské hnutí naopak nesohlasilo. V důsledku nemožnosti vytvořit volební koalici iniciativa M 1918 upřednostnila jiné aktivity před plněním podmínek pro zaregistrování nové politické strany.

Ad 3) Zpráva Rady MKS:

O činnosti Rady MKS od posledního sněmu referoval její člen B. Brabec.

- Ve spolupráci s iniciativou Morava 1918 pomohl s přípravou na listopadové volby a s propagací zapisování moravské národnosti a moravského jazyka při Sčítání lidu 2021.

- Aktualizace webových stránek včetně časopisu Hlas Moravy.

- Aktualizace informací na soc. sítích (Facebook).

- Organizace akademických konferencí Morava 1918.

Ad 4) Volby předsedy, místopředsedy a členů Rady MKS:

Návrhy na předsedu Sněmu a místopředsedu Sněmu podalo jen pět členských organizací. Nominováni byli Jiří Novotný, Bohumil Brabec a Mi-

lan Trnka. Tři členské organizace svoje stanovisko nezaslaly vůbec. Ostatní členské organizace pouze oznámili, že si přejí zachovat současný stav.

Rada MKS v současné době pracuje ve složení:

Zdeněk Tichý - poslední 2 roky se z rodinných zdravotních důvodů téměř neúčastňuje jednání, je však ochoten i nadále spolupracovat „korespondenčně“.

Bohumil Brabec (Sdružení monarchistů Brno)

Milan Smutný (Mladí Moravané)

Jiří Novotný (Moravská krajina) – není zatím schválen Sněmem MKS

Zdeněk Barša – není zatím schválen Sněmem MKS

(Poznámka: Členové rady nemusí být členy organizace či spolku.)

Rada v tomto složení pracuje bez problémů, formálně však není v pořádku, neboť všichni členové musí být schválení Sněmem MKS.

Jiří Novotný s nominací na předsedu nebo místopředsedu nesohlasí, upřednostňuje i nadále pouze práci v Radě.

Volba předsedy a místopředsedy MKS:

Hlasování: B. Brabec – 3 hlasy, M. Trnka – 6 hlasů.

Dle organizačního řádu Moravského kulatého stolu je předsedou zvolen kandidát s vyšším počtem hlasů. Druhý v pořadí se stává místopředsedou Sněmu.

Hlasování o složení Rady MKS: rada bude pracovat ve složení J. Novotný, M. Smutný, Z. Barša, Z. Tichý.

Ad 5) Příspěvky delegátů jednotlivých organizací a rozprava:

Mladí Moravané

MM budou do konce letošního roku volit nové vedení, následně se teprve začne rozvíjet další aktivita. Přislíbili, že MKS pak bude informován o činnosti. MKS deklaruje snahu Mladým Moravanům podle potřeb pomoci. Ke konci loňského roku bylo v řadách Mladých Moravanů 13 členů. Probíhá nábor dalších členů.

Sdružení Monarchistů Brno

Činnost SMB byla silně paralyzována covidovou situací, neboť mezi hlavní činností Sdružení patří přednášky. Co se týče budoucí činnosti, jako hlavní akce je plánována tradiční Mše svatá k uctění památky našeho posledního císaře a markraběte moravského Karla I. a pořádání besed – plánováno je uspořádat minimálně 1 nebo 2 přednášky do konce roku. Sdružení Monarchistů Brno má v současné době problémy s hledáním stálého prostoru pro přednášky a besedy s občany. Sdružení Monarchistů Brno získává nové členy, kteří mají o aktivní činnost zájem. Pro spolek tedy neplatí informace ze zprávy předsedy Sněmu, že aktivních členů ubývá.

Moravská krajina

Nejedná se o spolek, ale o firmu, která funguje na bázi ekologického zemědělství. Poskytuje jisté finanční zázemí jak iniciativě Morava 1918, tak Moravskému kulatému stolu.

Království Králického Sněžníku

Spolek nabývá na početní síle, ani pro něj neplatí informace o úbytku členů. Od minulého sněmu uskutečnil dvě vlastní akce, na další (Pochod k prameni Moravy) se KKS podílelo.

Velmi úspěšná byla akce osazení pamětní desky u Moravského zemského stromu. Pamětní deska byla instalována za aktivní účasti místních obyvatel.

KKS se redakčně podílí na vydávání časopisu „Devítka“.

Snahou KKS je od příštího roku obnovit „Setkání u Zemského stromu“ den před konáním Pochodu k prameni Moravy. Jedná se o pátek před první zářijovou sobotou. Moravský zemský strom (jilm) prosperuje, přestože byl zasazen v suchém tropickém počasí.

KKS předkládá návrh ankety pro volbu hlavního města Moravy – anketa bude zaslána vedení MKS, které zajistí rozeslání dalším organizacím.

Spolek moravských karavanistů

Delegát spolku (Jan Smital) podává žádost - návrh, aby za řádného člena Moravského kulatého stolu byl přijat Spolek Moravané Šumperska - pořadatel pochodu k prameni Moravy, z.s. Představil činnost SMŠ z pozice předsedy tohoto zapsaného spolku. Hlasováním (osm delegátů pro přijetí, navrhovatel se hlasování zdržel) byl Spolek Moravanů Šumperska za řádného člena MKS přijat.

Další informace se týkala spolupráce Moravských karavanistů, Království Králického Sněžníku a Spolku Moravanů Šumperska s vedením obce Staré Město pod Sněžníkem. Zmínil i negativní záležitosti z letošního ročníku Pochodu k prameni Moravy. Pořadatelství si začali poslední dobou nárokovat lidé z Moravské národní obce. „Vyráždají“ tak činnost jiného spolku. Byl předložen důkaz v podobě letáku, rozšiřovaného členy MNO před Pochodem. Litinová deska, která je vyrobena a měla být instalována

před Pochodem u pramene Moravy, instalována zatím být nemohla, neboť lidé z MNO zapříchili nesouhlas s umístěním desky ze strany Povodí Moravy. Deska je proto v současné době uložena v depozitáři Starého Města.

Kolem tohoto sdělení vznikla vášnivá rozprava. Delegát Království Králického Sněžníku podal návrh, aby za tento přístup byla MNO zbavena možnosti hostování u MKS.

Reakcí na tento návrh bylo stanovisko místopředsedy Sněmu MKS nejednat a nerozhodovat o právu organizace, za niž není žádný delegát přítomen.

Předseda MKS navrhuje, že vyvolá jednání s předsedou MNO a vyžádá jeho stanovisko k záležitosti. Delegáti 32. Sněmu MKS žádají deklarovat, že byli seznámeni s problémem, že s přístupem MNO nesouhlasí a protestují proti němu. Případné další projednání u MKS je možno uskutečnit jen za účasti zástupců MNO.

Hlasování o tom, zda předseda MKS má jednat s předsedou MNO: 8 hlasů pro, 1 proti.

Politická strana Moravané:

Hlavním cílem je oslovit co nejvíce lidí, výsledkem činnosti nového vedení strany je např. to, že začíná vzrůstat počet členů Moravané, vesměs se jedná o lidi na vrcholu produktivního věku, z čehož plyne příslib zesílení aktivní činnosti. Ani PSM nesouhlasí s informací předsedy Sněmu o úbytku aktivních organizovaných členů.

Upozornění na existenci webových stránek Moravského trola. Moravský trol a strana Moravané chtějí držet statut dvou spolupracujících subjektů.

Moravskoslezská akademie:

Činnost MSA je velmi bohatá. MSA sdružuje především lidi z řad vědy. Omezení spolkového života v důsledku nemoci Covid 19 brání pořádání pravidelných měsíčních setkávání členů, svoji činnost tedy realizují v odborných příspěvcích na různá témata.

Řád moravských rytířů:

23. října 2021 se ve Křtinách uskutečnila kapitula řádu. Bylo zvoleno nové vedení Řádu, situace se po náhlém úmrtí mistra řádu stabilizuje.

Moravský národní kongres:

Ve spolku v současnosti probíhá reorganizace členské základny. Věkový průměr členů je vysoký, mnoho jich už nežije, někteří požádali pro vysoký věk o zrušení členství, mnoho je ale těch, kteří pouze změnili kontaktní

údaje včetně bydliště, ale změny nenahlásili.

Činnost spolku je ovlivněna také vládními protocovidovými opatřeními. Na dobré úrovni je spolupráce se Spolkem monarchistů Brno a s iniciativou Morava 1918

Ostatní informace z rozpravy:

a) Redakční rada dvouměsíčníku Devítky žádá redakci Hlasu Moravy, aby dodržovala dohodnuté termíny předávání podkladů pro sazbu v nakladatelství. Opožděné předávání narušuje následně přípravu kompletace Devítky, prováděné u stejného nakladatelství. Tato nedobrá situace se již podle sdělení předsedy Sněmu řeší.

b) Kalendář akcí s cílem vzájemné koordinace mezi organizacemi se zatím nedaří úspěšně realizovat. Podle Rady MKS jsou na vině samy organizace, které nedodávají informace o svých připravovaných akcích. V síle Rady není vyhledávat tyto akce na internetových stránkách spolků či politických stran, nehledě na fakt, že některé spolky svoje internetové stránky ani neaktualizují.

Ad 6) Určení termínu a místa jednání 33. sněmu MKS:

Návrh (J. Novotný, C. Musil) směřovat termín dalšího Sněmu MKS na období po zveřejnění výsledku sčítání lidu. Je navrhováno opět spojit konání 33. Sněmu MKS s akademickou konferencí, která bude reflektovat výsledky sčítání lidu.

Předseda MKS děkuje za tento návrh, dle jeho mínění se sněm do konce roku nepodaří zorganizovat z důvodů omezení spolkové činnosti kvůli Covid 19, pravděpodobnější je až jarní termín.

Výsledek rozpravy: Další sněm bude svolán v 1. čtvrtletí 2022, místo a čas budou upřesněny, např. na základě termínu zveřejnění výsledků sčítání lidu.

Příští rok se na měsíc říjen plánuje pořádání mimořádné Mezinárodní akademické konference „Morava 1918 – co nás rozděluje a co nás spojuje“.

Všichni účastníci 32. Sněmu MKS obdrží kromě zápisu také aktualizované kontakty na zástupce členských i hostujících organizací u Moravského kulatého stolu.

V Brně, říjen 2021

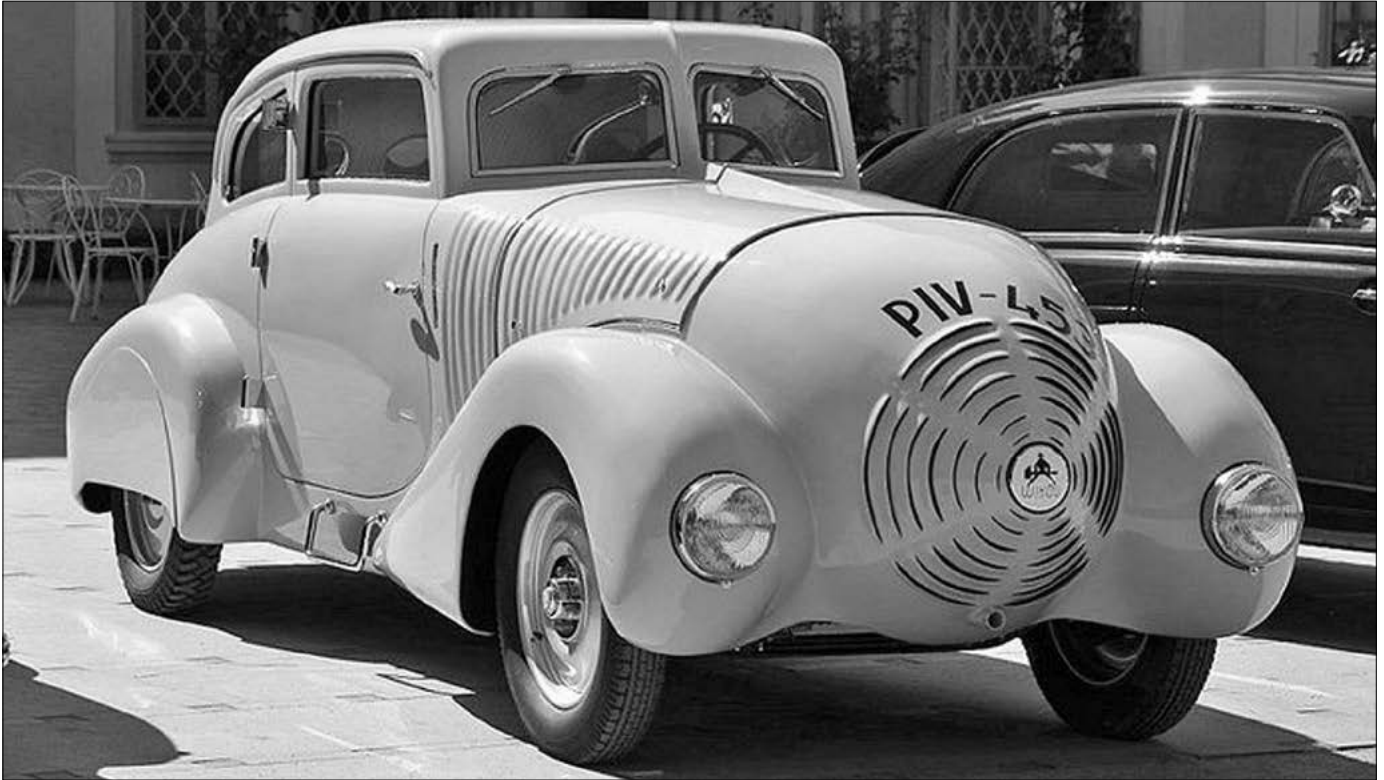
Zapsala J. Bohdíková, doplnil M. Trnka

Jeden ze symbolů jihomoravské metropole - legendární Brněnský drak.

Foto Arnošt Juránek

90 let od výroby prvního aerodynamického vozu na Moravě

Sloučením dvou prostějovských strojíren Wichterle a F. a J. Kovařík vznikla v roce 1918 společnost Wikov, která se v počátcích zaměřovala na výrobu zemědělských strojů, motorů a parních kotlů. Od roku 1925 začala vyrábět i automobily. Za unikát je považován model Wikov 35, zvaný Kapka, první aerodynamický vůz vyrobený v Československu a jeden z prvních v Evropě. Poprvé byl představen na autosalonu v Praze před 90 lety, 22. října 1931. Automobil byl sestaven na podvozku řady Wikov 35. Jednalo se o dvoudveřový čtyřmístný vůz s karoserií tudor a klasickou koncepcí motoru vpředu s pohonem zadních kol, díky špičatému předku mnoha lidem připomínal ponorku či torpédo.

Pod kapotou byl umístěn čtyřválcový motor o objemu 1 743 cm³ s výkonem 26 kW (35 koní). Automobil byl vybaven mechanickou třístupňovou převodovkou. Wikov sice předstihl éru aerodynamických tatrovek, úspěšný ale moc nebyl. Podle tisku se vyrábily asi tři Kapky.

Počátkem 30. let byl vůz k máni za přibližně 75 tisíc korun, což bylo z celého portfolia značky nejvíce. Důvodem neúspěchu ale také zřejmě bylo, že maximální rychlost byla jen o něco málo vyšší než u standardního modelu Wikov 35, který dosahoval rychlosti 95–100 km/h. Kapka zvládla 105 km/h. Vliv měla i vysoká hmotnost, kterou navýšila právě aerodynamická karoserie.

Prvním sériově vyrobeným autem značky Wikov byl model Wikov 7/28 z roku 1925. Automobily prostějovská firma vyráběla až do roku 1939, za dobu své existence vyprodukovala asi jen 800 osobních a sto nákladních vozů.

Po druhé světové válce byla továrna znárodněna a přejmenována na Agrostroj Prostějov. V současnosti patří do skupiny Wikov Industry a zaměřuje se především na výrobu mechanických převodovek a ozubených kol.

*Pramen: moravskynarod.cz
příspěvek 27. 10. 2021*

Nákladní tatrovky na vodík?

Nejstarší automobilka nejen na Moravě, ale možná na světě, kopřivnická Tatra, nastupuje na vývoj nákladních automobilů na jiný pohon, než jsou dnes nejpoužívanější spalovací motory. A co znamená to, že je „možná“ nejstarší na světě? Tak je nejstarší, nebo není? To už dnes nelze zjistit. Na označení „nejstarší“ aspirují ještě další dvě automobilky. Ale jak dnes určit, od kdy se tehdejší dílny vyrábějící první automobily už dají považovat za automobilky? Výroba v Kopřivnici započala už skutečně dávno a to výrobou kočárů a k automobilům přecházela postupně.

Na vývoji nových typů nákladních automobilů, které by měly spatřit světlo světa už v blízké budoucnosti, spolupracuje s Tatrovkou několik vědeckých pracovišť. Nejpokročilejší ve vývoji je nákladní auto s pohonem na vodíkové palivové články. První taková auta by měla být vyrobena

už v roce 2023. Není to ovšem jednoduché. Problémem je prašnost. A Tatrovky tradičně pracují v nejrůznějších prostředích a terénech. Musí nastoupit filtrace vzduchu.

Tatrovky jsou především terénní nákladní vozy, už to samo odsouvá možnosti použití elektrického motoru do pozadí. Byl by problém s dobíjením. Některé konkurenční firmy, vyrábějící především silniční nákladní auta, však taková auta vyvíjejí a už i vyrábějí.

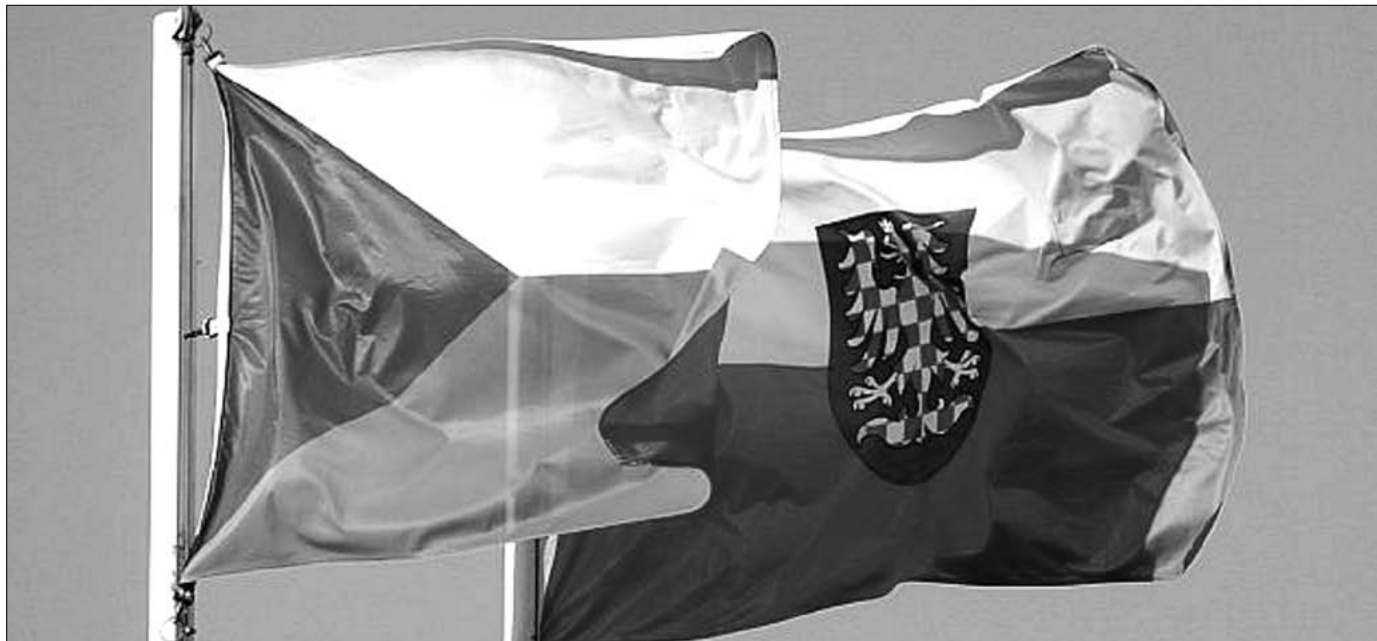
Kromě pohonu na vodíkové palivové články se na druhém místě v Tatře začalo i s vývojem pohonu motoru přímo na vodík.

Tatrovky se ovšem uplatňují i v obranném průmyslu, kde vodík není možnou volbou. Proto Tatra zároveň pracuje na vývoji hybridního pohonu.

Bohumila Jandourková

30. října 2021

Můžeme se k Moravě prolobbovat?

Česká republika je zřejmě první stát v dějinách, kde si občan může svobodně zvolit svého lobbistu - totiž ve volbách do Senátu, kde se jednotliví kandidáti předhánějí ve slibech, jak budou lobbovat za „svůj region“. Funkce Senátu je podle ústavy samozřejmě jiná, ale koho to zajímá?

My jsme tento stav nezavinili, naopak jde o vizitku sta let moderní české státnosti. Přesto je s ním moravské hnutí konfrontováno. Byl to pravděpodobně Zdeněk Koudelka, kdo se v 90. letech jako první moravský aktivista rozhodl vstoupit do etablované české politické strany, kde hodlal lobbovat pro Moravu zevnitř establishmentu. Od té doby se někteří Moravané snaží lobbovat pro Moravu v českých politických stranách, jiní zase kandidují do zastupitelských orgánů českého státu nebo krajů s tím, že v nich budou lobbovat za Moravu.

Je možné tímto způsobem dosáhnout našeho hlavního cíle, tedy restituice Moravy jako státoprávní jednotky? Zkušenosti napovídají spíše tomu, že nikoli. Lobbisté totiž většinou prosazují své zájmy v rámci systému, nikoli změnu samotného systému (a tím obnova Moravy bezpochyby je). Je ale teoreticky možné, že někomu mocnému by se ze zcela zistných důvodů hodila revize krajského uspořádání. Odborně se tomu říká gerrymandering a původně jde o účelové překreslování hranic volebních okrsků se záměrem maximalizace volebního zisku. Tento zájem

samozřejmě nemá nic společného s idejemi moravských aktivistů, ale za určitých okolností může vést ke shodnému cíli, tedy k restauraci Moravy.

A právě v této chvíli se vynořuje otázka lobbismu. Ten je z definice netransparentní, neveřejný a pro mnohé nemravný. Ale to má svůj důvod. Pokud by někdo chtěl Moravu „prolobbovat“, mohl by se setkat s výše uvedenou, hypoteticky příznivou situací, kdy by ale musel akceptovat, že někdo mocný chce Moravu obnovit z úplně jiného důvodu než my, totiž proto, aby zvýšil a zachoval svou moc.

Pak by dotyčný moravský nadšenec musel postupovat jako skutečný lobbista, totiž v zákulisí a netransparentně, jinak by to mohlo vyvolat příliš velký odpor, nejen v moravských kruzích.

Ale jsou i další, obecnější důvody, proč by se za Moravu nemělo lobbovat veřejně (jak bylo naznačeno výše, veřejný lobbying je protimluv). Takový lobbista totiž často musí jednat s nepřáteli, ba přímo katy Moravy z českých establishmentových stran. To v sobě – v případě veřejného postupu – skrývá tři úskalí.

1. Jakékoli veřejné spojování s osobami či politickými silami, které způsobily současný stav Moravy, je mimořádně demoralizující a pokořující. Finský spisovatel Miko Waltari tvrdí, že to poslední, co vám zůstane, i když vám vezmou všechno ostatní, je důstojnost. Tu vám vezmou

jen tehdy, když si ji vzít necháte. Tito lidé, tyto politické síly jsou našimi nepřáteli a obávám se, že veřejným spojováním s nimi ztrácíme právě důstojnost.

2. I když se snížíte k něčemu tak nedůstojnému, když někomu takovému ustoupíte ve všem možném a budete se tvářit jako jeho přítel, nezaručí vám to, že se z jeho strany nedočkáte pohrdání a posměchu. Můžeme uvést předsedu Moravské národní strany a Moravské demokratické strany Ivana Dřímála. Ten v druhé polovině 90. let jako městský zastupitel podporoval české establishmentové strany, konkrétně koalici vednou ODS, která vládla v Brně. Čeho se od nich dočkal? V jednom diskusním pořadu ČT se mu tehdejší místopředseda ODS Miroslav Macek nepokrytě vysmíval. Osobně si také vzpomínám na pohrdavý posměch, kterého se tehdy Ivan Dřímál dočkal od gangu studentů politikologie okolo současného předsedy ODS. Přezíravý tón, jakým byly kladeny otázky předsedovi liberálního MZH Ondřeji Hýskovi v liberální – tedy teoreticky nakloněné – DVTV, napovídá, že ani dnes se u pražské věrchušky nedočkáme – i kdybychom jí stokrát nadbíhali – ničeho jiného než pohrdání.

3. Veřejné spojování s nepřáteli Moravy také zhoršuje vyjednávací pozici moravských subjektů v budoucnosti. Když totiž někdo uvidí, jak se moravští aktivisté paktují s aktivními a otevřenými ničiteli Moravy, proč by si neřekl: „Vidíte je, Moravany, můžete do nich kopat, posmívat se jim a všemožně jim škodit, stejně za vámi přilezou s prosíkem. Proč jim potom v čemkoli ustupovat, když se vám tak jako tak budou snažit vyhovět?“

Můžeme se tedy k Moravě prolobbovat? Podle mého názoru těžko, ale stále existuje teoretická šance. Nakolik je to reálné, se zeptejte například Zdeňka Koudelky. Ale pokud se rozhodnete za Moravu lobbovat, dělejte to, prosím, jako skuteční lobbisté.

Do Šumperka přijede Pražák

V šumberské knihovně bude v úterý 16. listopadu tlachat nějaký Pražák o české šlechtě. V pozvánce na webových stránkách místní bibliotéky se už ani nepoužije formulace „české země“, aby se náhodou nevyskytlo slůvko Morava. Rovnou natvrdo – „česká země“, asi se tím myslí ono úspěšně prosazované Česko (tvořené neogottwaldovskými kraji).

Něco jako moravská šlechta již zřejmě v myslech „badatelů“ z hlavního města zcen-

tralizovaného státu, jenž provádí s úspěchem etnocidu Moravanů, v pokrokovém 21. století nemá místo. Přihlížejícím to asi vadit nebude, vždyť jsou desítky let patričně vychovávaní jako lvičata.

Tomáš Skoumal

*Pramen: moravskynarod.cz
signatář Deklarace moravského národa*

Marek Pavka

1. listopadu 2021

Autor je politolog Masarykovy univerzity v Brně

Nová zajímavá kniha o Moravě - Jantarová stezka

V letošním roce má vyjít kniha autorů Václava Cílka, Pavla Boliny, Jana Martinka a Pavla Šlézara se stejnojmenným názvem Jantarová stezka. Anotace nám říká:

Jantarová stezka je systém starých cest, který původně spojoval keltské a etruské oblasti severní Itálie, ale později vedl přes Aquileiu směrem ke Carnuntu nedaleko Bratislavy či kratší, podhorskou cestou do Vídně a odtud přes jižní Moravu k Brnu, kolem Býčí skály v Moravském krasu dál na Drahanskou vrchovinu a přes Jeseníky do Polska. Cesty končily u rozsáhlých dílen na jantar v dolním Povislí nedaleko Gdaňsku. Několik desítek tisíc detailních lidarových snímků Moravy poprvé umožnilo rekonstruovat průběh cesty podle terénních reliktů a archeologických objektů převážně ze starší a mladší doby železné. Kromě obecných kapitol o civilizačním významu starých tras se kniha zejména zabývá vedením Jantarové stezky v moravské krajině.

Co k tomu na počátku řekl nejen geolog, ale především renesanční člověk se širokým zájmem nejen zájmů, ale především znalostí, Václav Cílek: „Jantarová stezka je pro Moravu záležitost národní identity skoro jako Cyril a Metoděj. Historicky chápaná Morava je územím kolem stejnojmenné řeky Moravy. A je vlastně jedním velkým údolím spojujícím Rakousko a Polsko.“

U nás zaužívaný název prastarých dálkových obchodních tras „stezky“ může být pro laika matoucí a vzbuzovat dojem, že vlastně o nic tak důležitého nejde. Ve skutečnosti je to celý systém cest, jejichž vznik lze datovat do doby před třiceti tisíci lety. A zdaleka se po nich nedopravovala jen komodita zdůrazněná názvem. Navíc zboží šlo dvěma směry. Ze severu na jih u nás koženiny, jantar, sůl, případně rudy či kovy a z jihu olivový olej, sklo, šperky, látky. O jiné zboží šlo v neolitu, kdy byl žádaný i pazourek, než později třeba v době římské. Těmito cestami se dostávaly dál i technické a léčitelské znalosti a kultura, náboženství. I pohádky tak oběhly celý svět. Původ jedné pohádky převyprávěné Boženou Němcovou je až v Indii. Ale šířili se jimi i nemoci, mohli po nich postupovat dobyvatelé a v nemalé míře se po nich dopravovali otroci získaní z bojových pútek i větších bitev.

Co vedlo k úmyslu napsat o Jantarové stezce knihu? Na počátku především to, že Pavel Bolina

měl velký soubor prací k situaci starých obchodních cest na Moravě. Pracoval hlavně v terénu, což je blízké i spolupracujícímu Václavu Cílkovi. Naproti tomu Jan Martinek se věnoval velkému výzkumu obchodních cest na základě mnoha a mnoha velmi přesných lidarových laserskenů Moravy, takže postupně se vynořoval stále jasnější obraz hlavních větví historických obchodních cest na Moravě, především Jantarové stezky. Leckde pomohly i staré vojenské mapy. Protože autoři chtěli mít i celkový obraz jantarové stezky, především jejích hlavních větví, průběžně udělali i méně podrobný, ale dostatečně vypovídající profil celého terénu od přístavu Aquileia u Jadranu až po Balt, přesněji Gdaňsk.

Průzkum starých cest je dnes staronovou archeologickou oblastí. Zájem o tyto „Zlaté, Hedvábné, Jantarové a další“ stezky se datuje do 19. století. Ale archeologie sama se jimi začala nově zabývat nedávno. Oproti tradiční archeologii zde neodkrýváme vrstvu za vrstvou, což dává dobrou možnost nalezené datovat. Ale metody určení náležu a nalezení cest samých, jsou jiné.

Jak zhruba vedla hlavní větev Jantarové stezky Moravou? Bylo to z Dolního Rakouska, tedy od Vídně k Mikulovu a Mušovu, kde ji ve své době využívali i Římané, potom přes západní okraj brněnské kotliny, tedy přes Líšeňské hradiště dál na Sever podél Býčí skály k Olomouci, pokračovala na Nizký Jeseník, až na Osoblažsku překročila hranice do Polska a směřovala na Gdaňsk. Je třeba říct, že na rovinatém území Polska se trasy Jantarové stezky dohledávají obtížně. Je to podobné jako u nás na Moravě na Hané, kde

časem vzniklo úvozů – tedy zařízených cest do rovinatě krajiny i 100 vedle sebe. V místech, kde je méně možnosti vět optimálně cestu krajinou, jsou staré cesty snáze dohledatelné.

I dnes se dá říct, že Jantarová stezka nezánikla a je stále využívána. Kdo jede po dálnici na Olomouc, ať si uvědomí u odbočky Lipník nad Bečvou, že jede přímo po prastaré Jantarové stezce, která mezi později vystavenými hrady Drahotuší a Helfštýnem procházela Moravskou branou. Je tam poměrně dlouhý úsek dálnice, o kterém můžeme prohlásit, že vede po dálkové obchodní cestě, po které se vozilo zboží, a chodili lidé už před třiceti tisíci lety.

Na jedné z větví Jantarové stezky, nad brodem přes Ostravici vznikla i Ostrava. Dnes je ve věži Slezskoostravského hradu Muzeum Jantarové stezky založené historikem Davidem Majerem. Dle něj byl na Jantarové stezce neživější obchod v době římské. Římané měli extrémní zálibu v luxusu. A to nejen v luxusu, který proudivl po hedvábné stezce, ale měli velký zájem i o jantar. Používalo se jej nejen pro výrobu šperků, ale i k náboženským účelům a při pohřebních obřadech. Byly mu přisuzovány i léčebné účinky proti neplodnosti a mnoha chorobám. Pro představu obchodu s jantarem je třeba říct, že se jednalo o tuny, někteří dokonce soudí, že o desítky tun. Dokladem je starý dochovaný depot, ve kterém množství jantaru vzbudil u nálezců, a posléze archeologů, úžas.

Bohumila Jandourková

2. listopadu 2021

Pramen: anotace knihy; ČRo+

28. říjen – svátek sv. Rostislava Moravského

Ve státní svátek dne 28. října si nepřipomínáme jen vznik Československé republiky v roce 1918, ale také svátek sv. Rostislava Moravského. Tento velkomoravský panovník z rodu Mojmirů zvaný též jako Rastislav či Rastic vyslal mezi lety 862 až 863 poselstvo do Konstantinopole k byzantskému císaři Michalovi III. se žádostí o vyslání učitelů křesťanské víry: „Země naše je pokřtěna a není u nás učitele, který by nás vedl, vzdělával a vyložil nám svaté knihy. Neboť nerozumíme ani řeckému, ani latinskému jazyku... I pošlete nám učitele, kteří nám mohou vyložit slova knih i jejich význam...“ (*Život Konstantina Filosofova, kap.XIV.*)

Zasluhou této zvláštní kulturně – politické misie vedené Konstantinem Filosofem a opatem Metodějem se Morava stala kolébkou slovanské knižní vzdělanosti.

Ve dnech 29. a 30. října 1994 byl velkomoravský panovník Rostislav pravoslavnou církví v Prešově a v Brně slavnostně kanonizován. Svátý Rostislav je společně se svatými bratry Cyrilem a Metodějem uctíván jako patron země Moravy a jejího lidu.

Na počest sv. Rostislava zavlaží na mnoha moravských radnicích a obecních úřadech žlutě-červené vlajky země Moravy. Děkujeme všem starostkám, starostům, radním a zastupitelům,

kteří se o tuto skutečnost zasloužili. Vážíme si tohoto moravského vlastenectví.

Stanislav Blažek

28. října 2021

Pramen: moravskynarod.cz

21. Zatmění myslí

(Dvacátá první část z knihy Lubomíra Kubíka - Těšínský konflikt)

K dohledu nad plebiscitem byla v Paříži se-stavena komise, do níž jmenovali za Francii jako předsedu hraběte de Manevilla, za Velkou Britá-nii Celila Wiltona, za Itálii markýze Borsarelliho a dále japonského profesora Jamadu. Americký delegát se vzdal účasti na pokyn Kongresu, jenž měl výhrady k mírovým smlouvám ratifikova-ným signatáři velmocí ve Versailles 28. června 1919. S komisí měl spolupracovat početný štáb expertů a zástupci obou států, ČSR a Polska, doktor Matouš a poslanec Zamorski.

V celém kraji mezitím kypí zloba a národ-nostní nenávisť. Atentáty na osobnosti NV či NR jsou na denním pořádku; v ulicích měst se ozývají výstřely a výbuchy granátů rozmetáva-jí příbytky odpůrců a nezádoucích agitátorů, v jejichž troskách zůstávají zranění, zmrzačení a mrtví. Odlesky požárů prosvětlují noci a maji-telé hutí, dolů a továren si zajišťují ostrahu ohro-žovaných objektů. Nesnášenlivost vrve i přímo na pracovištích. Polští majitelé propouštějí Čechy, Němce a Šlonzáky, jinde zase čeští dělníci ženou polské kolegy za brány závodů. Zpod hornických fáraček vyčnívají řetězy, železné tyče a za opasky trčí řeznické nože. Vzácností nejsou ani střel-né zbraně. Stěny a ohrady jsou polepeny letáky s vášnivými výzvami ve všech třech jazycích, vyzívající krajany k odhodlání vyslovit se pro mateřskou zemi. Docházejí hlášení o sabotážích na šachtách i na železnici. Doprava i distribuční síť jsou ochromeny.

Členové plebiscitní komise, lidé odchovaní zá-padní kulturou, se napůl bážílivě, napůl s rozpa-ky seznamují s poměry, když koncem ledna 1920 přicestují s doprovodem do Těšína, aby se ujali nevděčného a nezáviděného úkolu. O vzájem-ných národnostních rozepřích byli sice zpraveni, ale jejich představa o skutečných poměrech pře-ce jen tak daleko nasahala. Snad si její hrozivost neuvědomovali ani jejich představení v Paříži, když je posláním pověřovali. Již krátce po příjez-du začínají důvodně pochybovat, zda zvládnutí úkolu nebude nad jejich síly. Záhy se ukázalo, že i samotné národnostní složení komise se stalo předmětem nespokojenosti a nedůvěry Poláků. Jejich neutuchající podezření se obrátilo proti předsedovi komise de Manevillovi. Ztělesnil jim ve své osobě Francii, která vždy a ve všem v očích Poláků zastávala zájmy Československa. Nevra-živou pozornost vyvolala i neúčast amerického delegáta, jenž měl původně zaujmout Mane-villovo předsednické místo. V případě hlasování příslušely předsedovi dva hlasy a polští poslanci si kladli patetické otázky, jaké intriky ovlivnily složení komise. Komisi nezůstalo utajeno polské

smýšlení, a jakmile se pochybnosti začaly přetrá-sat v tisku, nezbylo Manevillosti, než aby to sdělil NR. S přihlédnutím k podmínkám v Těšínském Slezsku i s představou, co nastane, až se hlasová-ní uvede do pohybu, vyzval své nadřízené, aby se postarali o vyslání vojenských oddílů, jež by za-jistily klid a pořádek v celé oblasti. Očekával, že jedině přítomnost dohodového vojska si vynutí u prchlivých občanů uznání a respekt.

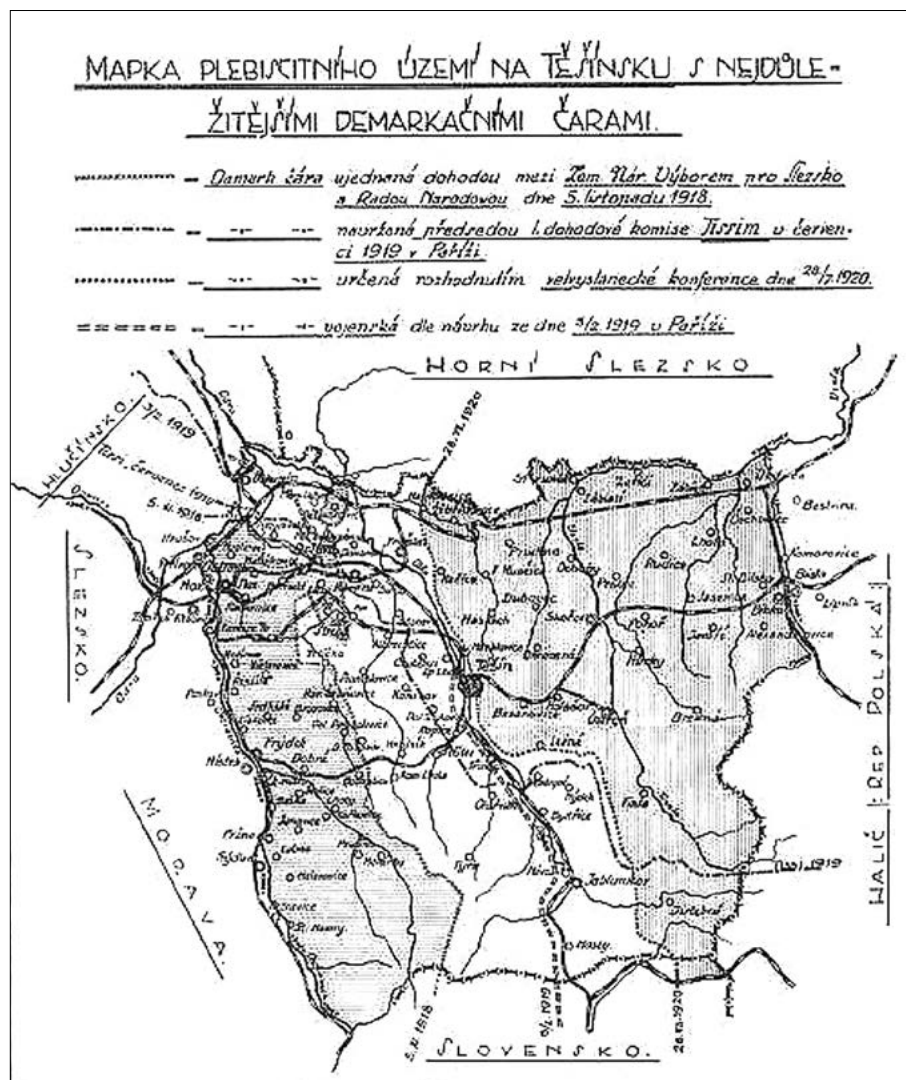
Polští diplomaté mezitím předložili v Paříži návrh, aby se plebiscit rozšířil i na pohraniční území severního Slovenska, Oravu a Spiš, což by se týkalo asi dvou desítek menších obcí.

Předseda komise de Maneville se odhodlal po několika dnech rozpaků k ráznému kroku v místním tisku. Vydal provolání k obyvatelstvu v českém, polském a německém jazyce, aby v ob-dobí plebiscitu zachovalo klid a rozvahu, avšak po několikaměsíčních vášních se výnos minul jakýmkoli účinkem. Maneville znovu důtklivě naléhal na Paříž, aby neotálela s vysláním vojska a nevystavovala se riziku vyvolání dalekosáhle-ho konfliktu, který by se snadno mohl rozšířit i mimo spornou oblast s těžko postihnutelnými důsledky.

Tentokrát přijal dohodový štáb v Paříži jeho hlášení se vši vážností. Již 2. února dorazilo do

Těšína pět praporů francouzských a italských vojáků; vlády v Praze a Varšavě byly o tom vy-rozuměny. Nemají námitky a vítají jejich příchod dokonce s úlevou, neboť je to zbavilo odpověd-nosti za činy svých vlastenecky zanícených obča-nů. Československé a polské jednotky po výzvě komise, jejímž rozkazům jsou zahraniční vojáci podřízeny, opouštějí těšínské pásmo a stahují se do vnitrozemí. Komise vyhlásila dosavadní de-markační linii za rozmezí pro správní sektory. Z polského Těšínska byla vytvořena tzv. východ-ní prefektura, z českého západní. Obě mají vlast-ní správy, složené z příslušníků národa, který má na území většinu. Dále si už komise udržovala vlastní administrativní postup.

Z české prefektury byl vyjmut celý karvinský uhelný revír, nad nímž byl svěřen dozor doho-dovým důstojníkům. K zajištění plynulé těžby byly šachty obsazeny početnými strážemi, které horníky podrobovaly prohlídkám i v průběhu pracovní doby. Kdo byl přistižen se zbraní, byl okamžitě uvřzen do vazby a posléze postaven před vojenským soud. Udělované tresty byly vysoké. Za zavedených zpřísněných podmínek se tak alespoň na pracovištích se zvláštním významem podařilo zajistit přijatelný klid, pořádek i bez-pečnost provozu. Byl to nanejvýš účinný zásah,

Dobová mapa plebiscitního území. Autor neznámý.

Zdroj: wikipedie

přicházející v pravý čas. Na těžbě životně závisel jak československý, tak polský průmysl a z území ČSR docházely do Polska tzv. kompenzační dodávky dohodnutého limitu uhlí, které musela podle dekreту ČSR plnit. Za šovinistických nálad, kdy polští horníci hromadně vstupovali do divokých stávek a odmítali těžit pro nepřítele, tak ohrožovali i dodávky pro své krajany v Polsku. Tato živelná akce, stejně jako mnoho jiných, prostrádala vnitřní logiku.

I přes poměrně důsledná opatření se komisi s pomocí vojska nedařilo udržet národnostní revoltu pod kontrolou. Denně získávali její členové očividné důkazy, že nálady obyvatelstva byly v Paříži podceňovány a že vzájemná nevráživost má hluboké historické kořeny.

8. února došlo na náměstí v Orlové k mohutnému sročení polských obyvatel, kteří se dožadovali připojení k Polsku. Několikatisícový dav provokativně procházel městem za zpěvu vlasteneckých písní a s transparenty, jejichž obsah urážel Čechy hanlivými výroky. Když několik podnapilých účastníků pochodu vylouklo výlohy českých obchodů a okna usedlosti, nenechal na sebe incident dlouho čekat. Do volání „Ostravica, naša granica!“ a „Pryč s Čechy a jejich tyranii!“ vpadl husitský chorál a doposud nečinně přihlížející Češi se vrhli vstříc zástupům Poláků. Přímou předzrakou hlídek dohodových vojáků se rozpoutala nesmlouvavá bitva, která se zúčastnily tisíce osob a během níž létalo kamení a tekla krev.

Vojáci zpočátku bezradně stáli, neboť neměli zdání, jak si počínat proti zběsilému davu, jenž si bez ohledu na jejich přítomnost navzájem vyřizoval účty. Pořádek zjednal teprve přivolaný prapor ze Slezské Ostravy. Desítky osob utrpěly vážná zranění, nejméně sto výtržníků bylo okamžitě zadrženo. V následující dny se podobné incidenty opakují v menším rozsahu v obou ostravských městech i v Karviné a Bohumíně. Komise byla v polském tisku ostouzena za použití síly proti pokojným demonstrantům, kteří se dožadovali svých práv, a rozdmýchaná kampaň proti Čechům rychle spěla k hysterii. Nejen polský list se rozepisoval, že za současnou situaci by nebylo v Polsku populárnější války než proti Československu.

Po opakovaných výtržnostech vydala komise vyhlášku zakazující jakékoli shromažďování na veřejných prostranstvích. Ukázalo se, že tím jen přispěla k oscilaci napětí. Poláci svolali shromáždění na těšínské náměstí přímo pod okna komise a protestovali proti jejímu rozhodnutí. Řečníci plamennými slovy podněcovali dav proti Čechům a jejich přísluhovačům. Budova radnice se ocitla v ohrožení a pár desítek vojáků povoláných k ochraně pochybovalo, zda zabrání vpádu, pokud si lidé usmyslí vzít vrata útokem. Pohled z okna radnice na zcela zaplněné náměstí, připomínající vrící kotol, byl pro komisi sklíčující a její členové neměli daleko k bezradě. Už mnohokrát zatratili den, kdy se vypravili do téhle zlobou posedné země. Její předseda Manevill ji skutečně za takovou pokládal, když sepsival své svědění do Paříže. Italský markýz Brosarelli vyslovil nejen pochybnost nad tím, zda za tak vypjatých okolností bude komise s to splnit své poslání, ale jedním dechem vyjádřil doposud skrývané obavy, zda vůbec vyvážnou se zdravou kůží.

Jeho francouzský kolega Manevill se oproti němu udržoval střídavý nadhled nad situací a neztrácel ze zřetele vytčený úkol pokračovat v přípravách na plebiscit.

Navrhoval povolání zástupce obou rozvášněných stran a vysvětlit jim, že bez jejich vlivu na spoluobčany se činnost komise neobejde. Pokud to uznají a zasáhnou ve prospěch komise, bude se plebiscit konat ve stanoveném termínu. Jakmile se ovšem ukáže, že názory ulice pokládají za své, mohou ukončit svoji misi, vrátit se do Paříže a tam zdůvodnit pohnutky odchodu z Těšína.

Manevill nijak nepochyboval, že by v tom u představených našel plné pochopení.

Před další polemikou mezi členy komise posléze převládá přece jen Manevillův názor, což ostatně dokázalo další setrvání komise v Těšíně, navzdory nepříznivým projevům tamních obyvatel bez ohledu na jejich národnostní příslušnost.

(Pokračování příště)

Podzim 1918

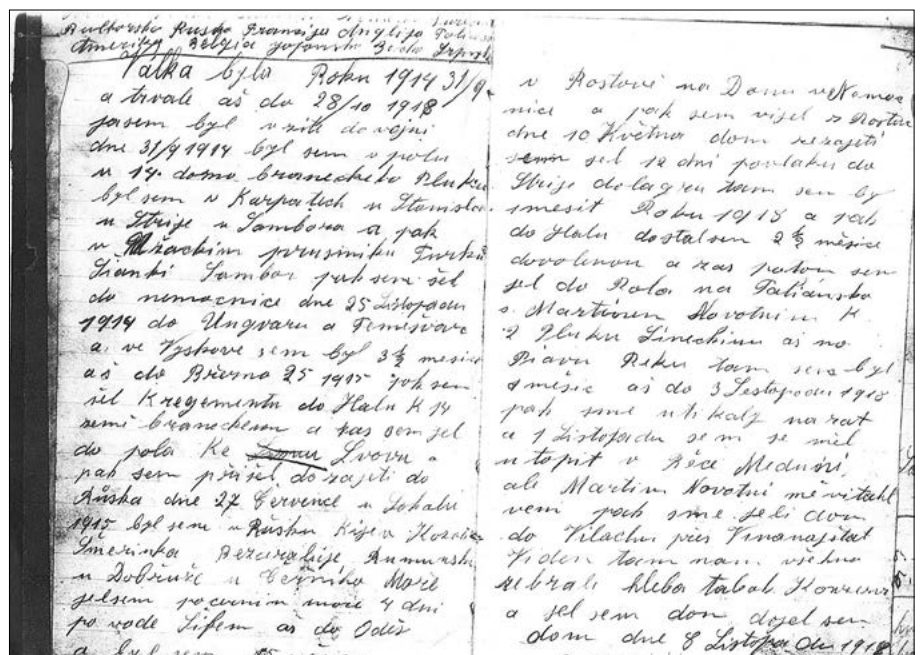
Jeden můj praděda bojoval na italské frontě. Nedávno jsem se dozvěděl, že další praděda rovněž - zachránil při tom kamaráda a z dědiny, jak svědčí zápisky tohoto císařského vojína. Jsou to hrdinové, o kterých se nepíše. Na rozdíl od několika desítek tisíc těch, co zradili přísahy a v revolučním Československu si užívali rozkradených statků, statisíce věrných, skromných a prostých Moravanů buďto padly za císaře pána anebo šly do civilu a zapomnělo se na ně. Není nad osobní vzpomínky - jedny takové od rodáka z Manerova předkládáme v původní podobě i v přepisu. Syrovost toho, co lze za čtyři roky zažít, je absolutní. Ano, taky byl v Rusku, taky byl v zajetí, ale NEZRADIL. Dostal se zpět a šel znovu „do pola“.

Takovým se věnce k pomníkům nekladou. Přepis: „Válka byla Roku 1914 31/9 a trvale až do 28/10 1918, jaseť byl vzite do vojny dne 31/9 1914 byl sem v polu u 14. domobraneckého Pluku, byl sem v Karpatech u Stanislavi, u Strije, u Samboru a pak v Užackim prusmiku (?) (?) Sambor pak sem šel do nemocnice dne 25 Listopadu 1914 do Ungvaru a Temešvara a ve Vyškově sem byl 3 1/2 měsíce až do Března 25 1915, pak sem šel k regimentu do Halu k 14 zeměbraneckemu a zas sem jel do pola ke Lvovu a pak sem přišel do zajetí do Ruska dne 27 Července u Sokalu 1915. Byl sem v Rusku Kijev, Kobzaci? Šmerinka Bezrabije Rumunsko u Dobruže u Černého Moře jel sem po černim moři 4 dni po vodě Šifem až do Oděsi a byl sem 15 měsicu v Rostově na Donu v nemocnici a pak sem vijel z Rostova dne 10 Května. dom ze zajetí sem

jel 12 dni po vlaku do Strije do lagru, tam sem byl 1 měsíc Roku 1918 a pak do Halu. dostal sem 2 1/2 měsíce dovolenou a zas potom sem jel do pola na Taliánsko s Martinem Novotnim k 2 pluku Lineckimu aš na Píavu řeku tam se byl 1 měsíc aš do 3 Lestopadu 1918 pak sme utikaly nazat a 1 Listopadu sem se měl utopit v řece Meduni ale Martin Novotni mě vihal ven pak sme jeli dom do Vilachu přes Vinrajštat Videň tam nam všechno zebrale chleba tabak konzervy a jel sem dom a dojel sem dom dne 8 Listopadu 1918. Ludvik Machala z Manerova č.1“

V každé obci mají pomník, ale věnce se kladou jinde. Příběhy, které by vydaly na celovečerní film. Nasazení v boji, zranění, chvíli doma, znovu v boji. Zajetí, rok a půl rodina zřejmě netušila, zda svého syna, bratra a vnuka ještě někdy spatří. Vrátil se a znovu byl nasazen do boje. Od prvního dne války až do posledního a ještě dále. Ostudný postup Italů po zastavení bojových akcí CK armády se mu málem stal osudným, nebýt kamaráda a z dědiny, s nímž jako děčko pásl husy na broďáku. Když se konečně vrátil domů na Moravě, aktéři zrady a převratu, politici v týlu, právě obírali místodržícího hr. Serényiho, posledního představitele legální moci a moravské státnosti. Následovala okupace Moravy samozvanou republikou, mezi jejíž první skutky patřilo historicky bezprecedentní okleštění zemské samosprávy a neuvěřitelný rozsah veřejných krádeží. A propaganda údajně demokratického a svobodného a nadmíru úspěšného státu, který popřel minulost.

Jiří Novotný

Machalovy zápisky.

Foto: archiv autora

Kdyby

Jak často se diskutuje mezi lidmi, kteří úkorně prožívají současnou nesvéprávnou situaci Moravy a nás Moravanů o tom, zda zachování soustátí Rakouska-Uherska by nám zaručilo budoucnost, kterou vlastně Morava a Moravané nemají! Oficiálně totiž není Morava ani Moravané. Zatím...! Zůstává na nás, abychom to změnili.

Že měla Morava v rakouském mocnářství nesrovnatelně lepší postavení než má dnes, kdy nemá žádné, je nesporné.

Následně přepsaný manifest jasně deklaruje dobrou vůli rakouského císaře Karla, kterého je třeba si i za tuto upřímnou snahu vážít - mimo jiné. Nicméně i při čtení jeho manifestu narážíme na složitost a úskalí, kterými by jím předpokládaná nová říše musela projít.

Je tu i problém Uherska, které získalo až příliš velkou moc, kde Maďaři měli nadprávi nad ostatními národy Uherska. I v tom by byla nová říše nesoudná. Navíc víme z tehdejší historie, jak byly přímo tyto Karlovy snahy některými významnými osobami mocnářství torpedovány, a hrozilo, že bude natolik brán zřetel na národní zájmy - kde by se to těmto osobám hodilo - že nebudou respektovány do té doby platné hranice jednotlivých zemí, tedy ani Čech a Moravy a mohly tak být odtržena území osídlena například německy mluvícím obyvatelstvem. Takže otázka zůstává otázkou a Morava a Moravané budou vždy vzpomínat na odpovídající postavení, které měla Morava za trvání Rakouska-Uherska.

Ovšem to, že by setrvání v Rakousko-Uhersku možná nebylo tak skvělé, jak bychom to rádi viděli, nesnímá odpovědnost české strany, především politických špiček v roce 1918 a poté za to, jak zatlačily Moravu a její obyvatele po všech stránkách do pozadí, jak Moravu poškozovaly a stále poškozují jak po stránce kulturní a politické, tak i hospodářské. A jak toto hlupství ve svém důsledku škodí celému státu, který se tak nerozvíjí rovnoměrně a optimálně, jako když by v plné šíři potenciál Moravy byl využíván a nikoli potlačován.

A nyní si přečteme manifest císaře Karla, který vyhledal a ofotografoval Tomáš Skoumal, a který jsme pro vás z fotografie opsali.

Bohumila Jandourková

5. listopadu 2021

Jeho c. a k. Apoštolské Veličenstvo ráčilo nejmilostivěji vydat tento Nejvyšší manifest:

Mým věrným národům rakouským

Od té doby, co nastoupil Jsem na trůn, jest Mou nezdolnou snahou, vymoci Mým veškerým národům vytoužený mír, jakož i ukázati národům rakouským cestu, na níž by bez překážek a třenic dali požeňnaně rozvinouti svým národním silám a využitkovali jich úspěšně k svému duševnímu a hmotnému blahobytu.

Strašlivé zápolení světové války stálo dosud v cestě dílu míru. Hrdinství a věrnost, obětavé snášení nouze a strádání slavně obhájili vlast v této těžké době. Kruté oběti války museli zabezpečiti nám čestný mír, na jehož prahu dnes, s pomocí Boží, stojíme.

Nyní nutno bez váhání přikročiti k novému vybudování vlasti na jejich přirozených a tudíž nejspolehlivějších základech. Přání rakouských národů je přitom pečlivě uvésti ve vzájemný soulad a uskutečniti jich splnění. Jsem odhodlán provésti toto dílo za svobodné součinnosti Mých národů v duchu oněch zásad, které za své přijali spojení mocnářové v nabídce mírové. Rakousko má se státi, jak tomu chtějí jeho národové, státem spolkovým, v němž každý národní kmen tvoří svůj vlastní státní útvar na území, jež obývá. Tím se nijak nepředbíhá spojení polských území Rakouska s neodvislým státem polským. Městu Terstu s obvodem dostane se dle přání jeho obyvatelstva postavení zvláštního.

Tato nová úprava, která nijak nedotýká se celistvosti zemí svaté koruny uherské, má zabezpečiti každému jednotlivému státu národnímu jeho samostatnost; úprava tato bude však také účinně chrániti zájmy společné

a uplatňovati je všude tam, kde společenství je životní potřebou jednotlivých státních útvarů. Jmenovitě bude dlužno spojití všechny síly, aby s úspěchem rozřešili se po právu a spravedlnosti veliké úkoly, které vznikají ze zpětných účinků války.

Až do té doby, kdy tato přeměna bude zákonnou cestou dokonána, zůstávají dosavadní zařízení k ochraně obecných zájmů nezměněna. Mé vládě jest uloženo, připraviti bez odkladu veškeré práce k novému vybudování Rakouska. K národům, na jejichž sebeurčení bude spočívat nová říše, obrací je Můj hlas, aby spolupůsobily na tomto velkém díle, prostřednictvím národních rad, kteréž - utvořeny z říšských poslanců každého národa - mají uplatniti zájmy národů ve vzájemném poměru, jakož i ve styku s mou vládou.

Kež takto naše vlast, upevněná svorností národů, které v sobě spojuje, vyjde z bouří válečných jako svaz národů svobodných. Požeňnaní Všemohoucího provázejž naši práci, aby veliké dílo míru, jež budujeme, stalo se štěstím všech Mých národů.

Videň, dne 16. října 1918.

Karel v. r.

Hussarek v. r.

Toto se uvádí ve všeobecnou známost.

Hei... v. r.

(zde je opisovaný manifest roztržen, jméno neúplné)

V Brně, 17. října 1918.

HLAS MORAVY – časopis moravských patriotů (dvouměsíčník)

E-mail redakce: mذب@seznam.cz; Webové stránky: www.hlasmoravy.eu – zveřejňují příspěvky bez fotografií, bezprostředně, jak text obdrží.

Mutace určená k tisku je zpracována a vydána až se sejde potřebné penzum příspěvků, doplněná fotografiemi, zasílaná zájemcům formou odvolávky na jejich e-mail.

Pro omezený počet čtenářů je i fyzicky vytištěna a předána, nebo zaslána. Neprodejné. Dosahovanou úrovní je tato mutace vhodná k fyzické archivaci.

Upozornění - fotografie k článkům nevkláděte do textu! V maximálním rozlišení je zašlete v příloze samostatně, bez úprav snižujících jejich kvalitu. Děkujeme.

Článek, který názorově rozděluje příznivce emancipace Moravy, nebo by jinak škodil moravské věci, nezveřejníme.

Hlas Moravy chce přispět k posílení uměle potlačovaného moravanství, ale chce čtenáře také informovat, poučit, potěšit i pobavit, ať už historikami, úvahami, povídkami, či zajímavými dokumenty. Proto vždy zveřejňoval i texty, které se netýkají přímo Moravy, nebo jen okrajově.

Za názory, uvedené ve zveřejněných člancích, zodpovídají jejich autoři.